

DOS BULLETIN

NR. 2   FEBRUAR 2005   34. ÅRGANG

FORÅRSMØDET 2005	3
- LEDSAGERTUR	4
- TILMELDING	8
- FORELØBIGT PROGRAM	10
- GENERALFORSAMLING I DOS	11
- MØDER I FORBINDELSE MED FORÅRSMØDET	12
BESTYRELSEN INFORMERER	13
- LEDER	13
- GÖRAN BAUER'S GRANT	16
UDDANNELSESUDVALGET INFORMERER	17
- WORKSHOP FOR INTROLÆGER	18
- CME	19
FAGOMRÅDERNE INFORMERER	20
- DSHK REFERENCEPROGRAM	20
- DANSK SELSKAB FOR HÅNDKIRURGI	21
- GENERALFORSAMLING I DOO	22
KORRESPONDANCER	23
- ACCELEREREDE PATIENTFORLØB I USA	24
MØDER OG KURSER I DANMARK	30

DOS BESTYRELSE

Formand

Overlæge, dr.med.
Søren Solgaard
Ortopædkirurgisk afd. O
Hillerød Sygehus, Helsevej 2
3400 Hillerød
E-mail: soso@fa.dk

Næstformand

Professor, overlæge, dr.med.
Cody Bünger
Ortopædkirurgisk afd. E
Aarhus Sygehus, Nørrebrogade 44,
8000 Århus C.
E-mail: cbung@as.aaa.dk

Kasserer

Afdelingslæge Ph.D
Klaus Hindsø
Ortopædkirurgisk Klinik U 2-16-1
Rigshospitalet, Blegdamsvej 9
2100 København Ø
E-mail: hindso@dadlnet.dk

Redaktør

Afdelingslæge
Michael Nielsen
Ortopædkirurgisk Klinik, 2-16-1
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
E-mail: cykellaegenielsen@dadlnet.dk

Sekretær

Overlæge, dr.med. Bjarne Møller-Madsen
Ortopædkirurgisk afdeling E
Århus Kommunehospital
Nørrebrogade 44
8000 Århus C
Tlf. 89 49 41 08
E-mail: moma@as.aaa.dk

Betingelser for optagelse i DOS

Alle læger med dansk autorisation kan optages i Dansk Ortopædisk Selskab.

Anmodning om indmeldelse skal ske skriftligt eller via DOS's hjemmeside www.ortopaedi.dk, anmodningen skal stiles til bestyrelsen og indsendes sammen med oplysninger om personlige data til sekretæren Bjarne Møller-Madsen.

DOS-Bulletin

Udgiver

Dansk Ortopædisk Selskab

Ansvarshavende redaktør

Michael Nielsen

Web-page

www.ortopaedi.dk

Redaktion og annoncer

c/o Annette van Hauen
HovedOrtoCentret, 2-10-1
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
e-mail: avh@rh.dk

DTP & Tryk

Kandrup Bogtryk
Århusgade 88, 2100 København Ø
Tlf. 3543 6000 · Fax 3543 6008
tryk@kandrup.dk · www.kandrup.dk

ISSN 0902-8633

DEADLINES FOR NÆSTE BULLETIN

ANNONCER: Fredag den 25. februar 2005

TEKST: Fredag den 11. marts 2005

DOS Forårsmøde 2005

**12. - 13. maj
Aalborg Kongres & Kulturcenter**

Klinik Aalborg ved Ortopædkirurgi Nordjylland har nu atter æren af at være vært ved Dansk Ortopædisk Selskabs forårsmøde, som i år finder sted torsdag den 12. og fredag den 13. maj 2005.

Vi ser frem til at kunne byde jer velkommen til et fyldigt videnskabeligt program med interessante symposier, spændende foredrag og oplysende postere, en omfattende og inspirerende udstilling fra vores samarbejdspartnere samt en underholdende og munter gallamiddag med efterfølgende dans til tonerne af Søren Kaalund og band.

Vi håber på stort fremmøde, og på vegne af alle læger i Klinik Aalborg byder jeg jer hjertelig velkommen.

Hans Peter Jensen

Ledsagertur

Det er os en stor glæde at kunne invitere dig på den traditionelle ledsagertur fredag den 13. maj 2005. Turen foregår i et afslappet tempo, og vi lægger vægt på, at alle får en hyggelig dag, hvor hovedtemaet er inspiration til dig selv og dit hjem.

Program for dagen

- kl. 10.45 Vi mødes i forhallen ved Aalborg Kongres- og Kulturcenter.
- kl. 11.00 En taxa bringer os til Georg Jensens udstillingslokaler, hvor indehaveren vil fortælle os om de forskellige bordopstillinger og spændende tekstiler.
- kl. 12.00 Vi spiser frokost i Aalborgtårnet, som er på benene igen efter en omfattende renovering. Under frokosten har vi en formidabel udsigt over Aalborg, Nørresundby og Limfjorden. Frokosten består af kold glaceret skinke m/melon, asparges, salat og flûtes, lune frikadeller og kartoffelsalat samt kaffe og chokolade. Dertil serveres en øl, en vand eller et glas vin.
- kl. 13.00 Efter frokosten besøger vi Restaurant Skydepavillonen, hvor autoriseret kosmetolog Karina Christiansen fra KC Beauty vil give os gode råd om hudpleje og vise os, hvordan vi bedst lægger en make-up. Vi vælger et par stykker iblandt os, som får lagt make-up af Karina. Fra Skydepavillonen kan vi nyde udsigten over skov eller by, og vi får serveret kaffe og lun tærte, mens Karina underholder.

kl. 15.00 Dagen er slut, og vi går fra stedet. Der er ca. 10 minutters gang til Aalborg Kongres & Kulturcenter.

Deltagelse er gratis!

For at gennemføre arrangementet skal der være mindst 10 tilmeldte.

Tilmelding sker på tilmeldingsblanketten på side 8 i denne DOS Bulletin eller via Hjemmesiden: www.ortopaedi.dk og skal være

Turistbureauet i hænde senest den 8. april 2005.

Hans Peter Jensen

Tilmelding og mødeafgift

Det er en forudsætning for at deltage i mødet, at man har tilmeldt sig via Hjemmesiden eller på tilmeldingsblanketten i DOS Bulletin nr. 2, 2005. Der opkræves ikke mødeafgift, idet selskabet dækker de udgifter der er forbundet med afholdelse af forårsmødet. Det er derfor også vigtigt, at selskabet ikke tegner sig for større økonomiske forpligtelser end svarende til det antal medlemmer, der ønsker at deltage i mødet. Der vil kun blive bestilt ydelser, herunder kaffe m.v., til det tilmeldte antal deltagere, hvorfor ikke-tilmeldte deltagere ikke vil kunne forvente at få serveret kaffe. Alle tilmeldinger til mødet, frokoster med videre, skal finde sted on-line via Hjemmesiden: www.ortopaedi.dk eller på tilmeldingsblanketten, der indsendes til:

**Aalborg Turist og Kongres Bureau
Østerågade 8
Postboks 1862
9100 Aalborg
Telefon: 99 30 60 80**

Tilmeldinger skal være modtaget inden den 8. april 2005

Medlemmer, der ikke har tilmeldt sig inden fristens udløb, kan ikke forvente at deltage i frokoster eller gallamiddag. I tilfælde af overtegning, vil de først tilmeldte blive prioriteret.

Der vil blive tilsendt billetter til frokosterne, men ikke til middagen.

***Tilmelding foretages via Hjemmesiden
eller på tilmeldingsblanketten på side 8***

Hotelreservation

Værelsesreservation skal foretages på tilmeldingsblanketten til Aalborg Turist og Kongres Bureau A/S. Afregning sker direkte til hotellet ved afrejsen. Evt. annullering af værelse skal ske til Aalborg Turist og Kongres Bureau A/S senest 2 dage før ankomst. Ved senere afbud – og ved udeblivelse uden afbud, hæftes der desværre for bookingen og deltageren vil få tilsendt faktura.

Der er forhåndsreserveret værelser på henholdsvis:

Hotel Hvide Hus: Pris for enkeltværelse: kr. 995.-, og for dobbeltværelse: kr. 1.185.- inklusive morgenmad, moms og betjening.

Quality Hotel Aalborg: Pris for enkeltværelse: kr. 995.- og for dobbeltværelse: kr. 1.085.- inklusive morgenmad, moms og betjening.

Indkvartering på de respektive hoteller foretages ved Aalborg Turist og Kongres Bureau's foranstaltning.

Betaling

Som ovenfor nævnt sker afregning for værelser direkte til hotellet ved afrejsen.

Betaling for frokoster og middage kan foretages på flg. måde:

- vedlæg bankcheck på beløbet udstedt til DOS c/o Aalborg Turist og Kongres Bureau A/S, Østerågade 8, postboks 1862, 9100 Aalborg.
- via bankoverførsel til DOS, c/o Aalborg Turist og Kongres Bureau A/S, reg.nr. 1552, kontonr. 639.5171 i BG Bank. Anfør venligst, at indbetalingen vedrører DOS. Husk samtidig tydelig angivelse af indbetalers navn og adresse.

Tilmelding til Forårsmødet 2005

den 12. - 13. maj 2005
Aalborg Kongres & Kultur Center

Navn: _____

Arbejdssted: _____

Privatadresse: _____

Postnr. og By: _____

Tlf: _____ Fax: _____

E-mail: _____

Ledsagernavn: _____

Ønsker at deltage i mødet Torsdag _____ Fredag _____
(bedes udfyldt af hensyn til kaffen)

Frokost torsdag, kr. 100.- Antal: _____ Ialt kr: _____

Frokost fredag, kr. 100.- Antal: _____ Ialt kr: _____

Festmiddag torsdag, kr. 375.- Antal: _____ Ialt kr: _____

Ledsagerarrangement fredag Antal: _____
I alt kr. _____

vedlagt bankcheck

via bankoverførsel til BG Bank, den _____

Hotelreservation: Enk.vær.: _____ Dobb.vær.: _____

Ankomst: _____ Afrejse: _____

Vend!

(Ufoldet passer modtagerfeltet til en M5 rudekuvert)

Tilmelding sendes til:

Aalborg Turist og Kongres Bureau A/S
Østerågade 8
Postboks 1862
9100 Aalborg

9

(Fold her, hvis der anvendes M65 rudekuvert)

**Tilmelding og betaling skal være i hænde:
Senest fredag den 8. april 2005!!!**

Klip her !

DOS Forårsmøde 2005

Foreløbigt program

Torsdag den 12. maj 2005

- Kl. 09:00 Møder i fagområderne, bestyrelsen og uddannelsesudvalget.
- Kl. 12:00 Frokost
- Kl. 13:00 Generalforsamling i D.O.S.
- Kl. 19:00 Festmiddag med efterfølgende dans og natmad

Fredag den 13. maj 2005

- Kl. 09:00 Videnskabeligt møde
DOS Honorary Lecture:
Professor Flemming Besenbacher:
“Biokompatibilitet og nanoscience”
- Kl. 13:00 Frokost
- Kl. 14:00 Videnskabeligt møde
Symposium: ”Dese eller Disc-protese”
Interessegruppen for ryggkirurgi.
- Kl. 17:00 Afslutning

Dansk Ortopædisk Selskabs Generalforsamling

**Torsdag den 12. Maj 2005 kl 13:00
Aalborg Kongres & Kulturcenter**

Foreløbig DAGSORDEN:

- 1) Valg af dirigent
- 2) Formandsberetning
- 3) Udvalgsberetninger
  - a) Uddannelsesudvalget
    - i) Status for den nye speciallægeuddannelse
  - b) EFORT
  - c) UEMS
  - d) NOF
  - e) Beretning fra arbejdsgrupper og øvrige udvalg
    - i) DOS Traumeudvalg
    - ii) DRG
  - g) Beretning fra Faggrupperne
- 4) Kassererens beretning
  - a) Regnskab
  - b) Kontingent 05 - 06
- 5) Valg
- 6) Dansk Ortopædisk Selskabs Fond
  - a) Regnskab
  - b) Tildelinger
    - i) Posterpris
- 7) Eventuelt

DOS Forårsmøde 2005

Aalborg

I forbindelse med forårsmødet afholdes:
DOS Honorary Lecture:

Professor Flemming Besenbacher **“Biokompatibilitet og nanoscience”**

Samt: **Torsdag den 12. maj 2005**

møder i:

09:00 - 12:00 Dansk Selskab for Håndkirurgi: Behandling af reumapatienter kirurgisk og medicinsk

09:00 - 12:00 Dansk Ortopædkirurgisk Traumeselskab: Bestyrelsesmøde og symposium

10:00 - 12:00 Dansk Fod og Ankelkirurgisk Selskab

10:00 - 12:00 Dansk Selskab for Hofte- og Knæalloplastik Kirurgi, DSHK generalforsamling og MIS knæalloplastik

10:00 - 12:00 Dansk Børneortopædisk Selskab

11:00 - 12:00 Ryginteressegruppen

Og: **Onsdag den 11. maj 2005**

Møde om ortopædiens placering og planlægning efter regionaliseringen. (tid og sted følger).

Leder

Husk at ved forårsmødet i Aalborg holder vi generalforsamling om torsdagen den 12.05. Dette for at få en bedre sammensætning af mødet og bedre sammenhæng mellem generalforsamlingen og festen torsdag aften. På generalforsamlingen vil der også komme et par nye punkter som vi ikke tidligere har fokuseret så meget på. Vi vil bede repræsentanter fra fagområderne (subspecialerne) om at give en kort (ca. 5 min.) redegørelse om hvad der rører sig, hvad der er det hotte emne indenfor deres aktuelle gren af ortopædien. Ideen til dette fik vi på fællesmødet i januar hvor bestyrelsen, uddannelsesudvalget og repræsentanter fra fagområderne deltog. Der var en generel tilfredshed og interesse for bl.a. den korte præsentation af hvad der var spændende nyt indenfor hvert enkelt område.

I samme ånd vil vi også indføre et punkt på generalforsamlingens dagsorden. Alle ortopæder opfordres på det kraftigste til at præsentere nyheder, ønsker, eller ændringsforslag til gavn for dansk ortopædi. Vi håber der er mange der har både store og små kommentarer de gerne vil have fremlagt, og dermed også publiceret til alle i Bulletinen via referatet fra generalforsamlingen.

På generalforsamlingen regner vi også med at kunne vedtage den fælles kirurgiske traumemanual i et mere homogent format end tidligere, indeholdende primært overordnede retningslinjer og anbefalinger for traumemodtagelse. Alle fire traumecentre i landet deltager.

Referenceprogrammet om behandling af ligamentskader omkring knæleddet skal ligeledes vedtages – husk der er stadigvæk tid hvis man har forslag til ændringer. Høringsperioden slutter den 1. april.

Angående referenceprogrammer, har bestyrelsen trods mange ønsker om og opfordringer til det modsatte besluttet ikke at støtte udgivelsen af referenceprogrammer i hardcopy. Alle programmer vil blive lagt på nettet og kun der. Hvis de subspecialeselskaber og grupper der laver

programmerne ønsker dem udgivet i bogform må midlerne til dette skaffes udenom DOS. Dette er primært en økonomisk beslutning. Der bliver for tiden præsenteret et nyt referenceprogram hvert år, og med revision hver 4. – 6. år bliver det snart en for stor økonomisk udgift som vi ikke mener DOS bør påtage sig. Referenceprogrammer er i sin substans et dynamisk skrift der skal og bør ændres med rimelige intervaller. Derfor egner de sig bedst til offentliggørelse udelukkende på nettet.

Vi arbejder på at holde et åbent møde allerede onsdag den 11.05.05 om eftermiddagen – før forårsmødet. Et møde der som eneste punkt skal omhandle ortopædien i Danmark efter regionaliseringen. Hvordan skal vores fag organiseres, hvem bestemmer udformningen og hvem bliver høringspartner. Vi håber på mange deltagere og forventer deltagelse af flere centralt placerede politikere på både regionalt og nationalt plan – vi ser dog allerede nu et problem i at de personer, der vel skal sidde i de forskellige regionsstyrelser, endnu ikke er valgt.

Forårsmødet i Aalborg bliver uden tvivl spændende. Professor Flemming Besenbacher, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet, vil holde Honorary Lecture om et emne som de der forstår det, påstår kommer til at revolutionere ikke bare ortopædien men store dele af vores verden: **”Nanoscience”**

Hvordan man kan påvirke heling og funktion på submolekylært niveau. Kan man påvirke og bedre biokompatibiliteten helt nede på det atomare niveau ?

I stil med indsendelse af abstracts til DOS-møderne vil det i fremtiden kun være muligt at søge midler fra DOS fonden ved at indsende ansøgningen på hjemmesiden. Angående fonden har vi fra firmaet Stratec modtaget en løbende donation af midler til at sende 6 kursister til AO-Basic Course når dette holdes i Danmark, samt 4 – 6 kursister til Advanced Course i Norden. Donationen dækker kursusafgift og ophold. Man kan søge DOS-Fonden om en af disse pladser, og det er fondsbestyrelsen alene der afgør hvem der er de mest kvalificerede ansøgere.

Vi håber at andre af vores samarbejdspartnere kan få lignende ideer.

Vi er allerede begyndt at planlægge Årsmødet 2005, da dette bliver vores 60 års jubilæum. Mødet vil tematisk handle om ortopædisk historie og

fremtid. Gallafesten vil blive afholdt samme sted som vi plejer på SAS-Scandinavia, da det bliver uforholdsmæssigt dyrt at finde en alternativ festsal. Så må vi bare gøre salen og stemningen endnu mere festlig end vi plejer.

Som man kan se andetsteds i denne publikation vil Uddannelsesudvalget afholde rekrutterings workshop for introduktionslæger med interesse for ortopædi. Kurset vil blive afholdt om onsdagen før Årsmødet og bestå af 2 sessioner med basalortopædi, hvor hver kursist kan nå at deltage i begge moduler. Vi håber så at de deltagende kursister evt. også vil deltage i de følgende dages DOS – møde og således lære endnu mere om ortopædien og mulighederne.

Det er af afgørende betydning at de administrerende overlæger er opmærksomme på dette tilbud og hjælper de nye yngre kolleger med at få fri og mulighed for at deltage. Ellers kommer vi snart igen til at mangle kandidater til vores stillinger. Se nedenfor.

Red.

Nordic Orthopaedic Federation

Apply for Göran Bauer's Grant!

Göran Bauer's grant - the return of 1.000.000 DKK, approximately 70.000 DKK - is annually given to members of the Dutch and Nordic Orthopedic Societies. The purposes of the grant are to support study tours to orthopaedic institutions as a part of a scientific project, and to sponsor scientific meetings. In both instances the work should be aiming at a publication in *Acta Orthopaedica Scandinavica*.

The application should be e-mailed to olle.svensson@orthop.umu.se
Deadline March 31, 2005.

The application must include the following headings: Introduction, research plan or work plan, an outline of the budget, and a short CV.

The grant application must be sent electronically, attached as a Word file, and it must not exceed 3,000 words, the rest will be truncated and thus not sent to the NOF board. Please name the file GB05_x.doc, x=your surname

The decision will be taken by the NOF Board in the beginning of June 2005.

Olle Svensson

Workshops i forbindelse med DOS-møderne Rekruttering af nye kolleger

Med henblik på at rekruttere nye folk til vores speciale har DOS taget initiativ til at afholde workshops i forbindelse med årsmøderne (efterår).

Målgruppen for disse workshops vil være turnus- og introduktionslæger med interesse for vores fag.

Vi regner med at afholde to forskellige workshops per gang således at hver læge kan deltage i to forskellige workshops sammen dag.

Emnerne vælges ud fra hvad der er relevant for vores målgruppe i henhold til målbeskrivelsen, og hvad der er praktisk muligt.

SUCCES?

Fundamentet for at vores tiltag kan blive succes hviler på at turnus- og introduktionslægerne får mulighed for at komme på kursus.

Vi håber derfor at de uddannelsesansvarlige og ledende overlæger sørger for at sende deres kolleger på dette kursus.

Workshop og tilmelding vil senere blive annonceret i DOS Bulletin.

*Søren Overgaard
Formand for Uddannelsesudvalget, DOS*

Kontinuerlig lægelig efteruddannelse

Fortsat lægelig efteruddannelse er en moralsk og etisk nødvendighed, der påhviler enhver speciallæge. Kriterier for tildeling af points for "Continuing Medical Education", CME er beskrevet i "UEMS charter on CME" fra 1994 og tiltådt af UEMS' ortopædkirurgiske sektion og af EBOT i 2003.

Dansk Ortopædisk Selskab har i 2000 udarbejdet en vejledning til registrering af CME. Desværre har interessen for at lade aktiviteter af uddannelsesmæssig værdi registrere på DaDL's hjemmeside hidtil været lav for medlemmer af DOS.

DOS' Bestyrelse og Uddannelsesudvalg anser registrering af CME blandt selskabets medlemmer af betydning for at kunne dokumentere medlemmernes seriøse tilgang til faget overfor borgere og arbejdsgivere. De pågående aktiviteter vedrørende akkreditering af sundhedsfaglige ydelser aktualiserer behovet for dokumentation af efteruddannelsesaktiviteter. Lokalt kan registreringen anvendes ved decentrale lønforhandlinger og klarlægge behov for uddannelses tiltag i forbindelse med medarbejderudviklingssamtaler.

Nedenstående vejledning til deltagere i og arrangører af lægefaglige kurser skal således ses som en opfordring til gennem registrering at gøre den lægelige efteruddannelse synlig og dokumenterbar såvel kvantitativt som kvalitativt.

Kursusdeltagere:

Ortopædkirurgiske speciallæger skal løbende erhverve sig 150 CME points pr 3 år. Som hovedregel gives 1 CME-point pr 1 times efteruddannelse. Aktiviteten registreres i www.dadlnet.dk efteruddannelsesregistrering.

CME-points kategoriseres i:

- Kategori 1:** Nationale og internationale møder, kongresser og symposier med ortopædkirurgisk sigte (DOS, NOF, EFORT, AAOS og subspecialselskaber).
Omfatter fra 75 til 100 CME-points pr 3 år. Registreres som ”Kongres”.
- Kategori 2:** Intern eller regional undervisning, 1 CME-point pr time. Præ- og postgraduat undervisning, 3 CME-points pr konfrontationstime. Foredrag og posterpræsentation, 3 CME-points pr. præsentation. Forfatterskab til artikel eller bogkapitel, førsteforfatter 15 points, medforfatter 5 points. PhD eller dr.med. projekt, 20 CME-points. Studieophold, 20 CME-points.
Omfatter fra 50 til 75 CME-points pr. 3 år. Registreres som ”Intern undervisning”, ”Færdighedskurser”, ”Selvstudium” eller ”Studieophold”.
- Kategori 3:** Øvrige ikke direkte ortopædkirurgiske efter-uddannelsesaktiviteter, 1 CME-point pr. time.
Omfatter 0 til 25 points pr 3 år. Registreres som ”Andet”.

Kursusarrangører:

Kursusudbydere gøres opmærksom på, at fagligt relevante aktiviteter kan CME-godkendes. National godkendelse opnås ved, at kursusprogrammet indsendes til den CME ansvarlige i DOS' Uddannelsesudvalg. Programmet ledsages af en beskrivelse af hensigten med aktiviteten, målgruppen, organisation, interesse konflikter, kommercielle hensyn, kvalitetssikring og evaluering af aktiviteten.

International CME-godkendelse kan opnås via UEMS' ortopædisektion ved indsendelse af registreringskema fra hjemmesiden www.uems.net.

Claus Hjorth Jensen
CME-ansvarlig i Uddannelsesudvalget

Referenceprogram for Total Hoftealloplastik

Dansk Selskab for Hofte- og Knæalloplastik har i samarbejde med Dansk Ortopædisk Selskab besluttet at revidere det eksisterende referenceprogram for total hoftealloplastik.

I den anledning er der nedsat følgende styregruppe:

Per Kjærsgaard-Andersen, Vejle (formand)

Søren Overgaard, Odense

Jens-Erik Varmarken, Næstved

Kjeld Søballe, Aarhus

Peter Gebuhr, Hvidovre

Jens Stürup, København

Styregruppen har haft sit første møde – og udfærdiget udkast til kapitelsammensætning samt forslag til forfattere af de enkelte kapitler. ”Kapitel-formændene” er kontaktet.

Styregruppen har anlagt følgende tidsplan – som er godkendt af DOS:

- 1. feb. 2005: Kapitelformændenes deadline for accept af deltagelse i revisionen
- 1. mar. 2005: Kapitelformændenes deadline for fremsendelse af disposition
- 31. mar. 2005: Responsum til kapitelformændene på fremsendte disposition
- 15. jun. 2005: Deadline for fremsendelse af udfærdigede kapitler
- 8. sep. 2005: Responsum til kapitelformændene på fremsendte kapitler
- 27. - 28. okt. 2005: Høring i forbindelse med DOS Årsmøde, København
- nov. 05 - apr. 06: Redigering af de enkelte kapitler (kapitelformænd + Styregruppen)
- maj 2006: Vedtagelse på DOS Forårsmøde

På vegne af styregruppen

Per Kjærsgaard-Andersen

Dansk Selskab for Håndkirurgi

I forbindelse med DOS forårsmøde i Aalborg afholdes møde i Dansk Selskab for Håndkirurgi

Tidspunkt: Torsdag 12.05.05, kl. 09.00 - 12.00

***Emne: Reumapatienter og håndkirurgi.
Ergoterapeutforeningen er arrangør af det videnskabelige møde.***

Præliminært program:

09:00 - 09:05 Velkomst

09:05 - 10:05 Nyeste behandling af patienter med reumatoid artrit. Betydningen af tidlig diagnosticering.
Professor, dr.med. Kristian Stengaard-Pedersen.

10:05 - 10:30 Kaffepause

10:30 - 11:00 Fingerleds proteser, specielt MCP- og PIP-led.
Overlæge Allan Ibsen Sørensen.

11:00 - 11:30 Genoptræning af reumapatienter efter indsættelse af fingerproteser. Hvordan foregår det på Århus Sygehus og på Rigshospitalet (evt). Specialeergoterapeut Inge Hellberg
Århus og ergoterapeut fra RH (evt)

11.30 - 12:00 Diskussion og evt. frie foredrag

Abstracts til frie foredrag kan fremsendes til sekretæren i Dansk Selskab for Håndkirurgi, overlæge Karsten Krøner, Ortopædkirurgisk afdeling, Håndkirurgisk sektion, Århus Sygehus senest 28.04.05.

Generalforsamling

Danske Ortopæders Organisation

Fredag den 15. april 2005 kl. 18:00

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Formandsberetning
3. Beretning fra nedsatte udvalg
4. Rettidigt indkomne forslag til sagers behandling
5. Aflæggelse af det reviderede regnskab
6. Valg af bestyrelse
7. Valg af revisor
8. Redegørelse for budget
9. Fastsættelse af kontingent
10. Eventuelt.

Ad punkt 6. Jens Kramhøft afgår efter tur, er villig til genvalg.

Mødet finder sted:

Bondovej 1, 5250 Odense SV

(Speciallægeklinikken)

Afkørsel 52 fra motorvejen

Af hensyn til arrangementet er tilmelding nødvendig på

Fax 65 92 64 15 Evt. Tlf. 66 17 15 15

I forbindelse med mødet vil der blive afholdt session om ultralydskanningens muligheder specielt inden for speciallægepraksisområdet.

*På bestyrelsens vegne
Hans Jeremiassen*

Referat fra Biomet tur til Cleveland

Clinic og Anne Arundel Medical Center, USA, december 2004

Firmaet Biomet havde inviteret os til at besøge 2 hospitaler i USA, som kører accelererede forløb på hofte- og knæalloplastik patienter. Fælles for hospitalerne var, at de havde implementeret det af Biomet udviklede accelererede forløb Joint Care/Rapid Recovery, men herudover var forløbene blevet skræddersyede til det enkelte hospital.

Vi startede på Cleveland Clinic i Naples i det sydvestlige Florida. Hospitalet ligger ud til den Mexicanske Golf og har mange patienter fra hele USA, som tager dertil for at blive opereret i vintermånederne for efterfølgende at nyde genoptræning i det varme klima.

Hospitalet med 70 senge – som er ejet af lokalsamfundet og kun varetager elektiv kirurgi – åbnede i 2001 og hylder princippet om "healing hospitality", dvs. der satses *også* på, at stuerne, badeværelser, reception, service mm. ikke minder om et hospital, men snarere om et hotel. Alloplastiksektionen råder over 13 senge – alle enkeltværelser (om end der efter danske forhold nærmere er tale om suiter) – med meget flotte faciliteter, herunder TV, internetadgang, skrivebord og kunst på væggen – alt holdt i lyse farver og træsorter og med eget tilhørende marmorbadeværelse.

Alloplastiksektionen afholder undervisningsseminar med jævne mellemrum – i form af "åbent hus" arrangement, hvor potentielle patienter møder op og informeres om slidgigt og behandlingsmuligheder; der foregår efterfølgende primær triage til medicinsk behandling og kirurgisk ditto. Der kører overalt informationsvideoer om alloplastik-orienterede emner. Der er i øvrigt 15 personer – udover plejepersonalet – involveret i det accelererede forløb; disse udgør et team med nøje definerede opgaver ligesom nogle har mere/udelukkende koordinerende funktioner. Alt plejersonale gennemgår et uddannelsesseminar og personalet til alloplastiksektionen håndplukkes. Formålet med seminaret er at samle

grupper af dedikerede personer og uddanne dem til at varetage plejen af alloplastikpatienter på den sikreste og mest effektive måde, men også at sammensætte et hold med team-spirit og klarificere de høje forventninger til den enkelte.

De patienter, der skal opereres, visiteres til en koordinerende sygeplejerske, der på tomandshånd informerer patienten om konceptet og udleverer/gennemgår en *guide-book* med detaljerede oplysninger om forløbet fra a-z. Denne skal medbringes ved ALLE besøg fremover. I forbindelse med udleveringen gennemgås en af de første sider, som er administrativt styreredskab for hele forløbet fremover. Der er på denne side dato for: operation, forundersøgelse, seminar, eventuelle blodprøver dagen før operationen, 1. ambulante kontrol postoperativt, evt. præoperativ fysioterapi, postoperativ ambulante fysioterapi. Dette betyder, at patienten har fuldt overblik over hele forløbet - også mht. aftaler med alle faggrupper på hospitalet.

Udover besøget hos den koordinerende sygeplejerske screenes patienten 3-4 uger præoperativt af en intern mediciner, en hjemmepleje-konsulent, en fysioterapeut og en ergoterapeut. Der opstartes evt. fysioterapi præoperativt. Herudover er der etableret patient-seminar/undervisning 3-6 uger præoperativt, hvor hofte- og knæpatienter undervises i plenum om operation, pleje, koncept, daglige tiltag, forebyggelse af komplikationer osv.

I ambulatoriet har overlægen 7 patienter i hvert sit rum ad gangen og der anvendes i udtalt grad video-præsentation, således at han kan anvende tiden rationelt. Tidsforbruget i ambulatoriet er ikke øget pr. patient, men patienten er mere velorienteret om alle aspekter af det forestående indgreb.

Der pauseres med NSAID og ASA 7 dage før operation, men opstartes med jern 1 måned før for at sikre høj hæmoglobin.

Prisen for et nyt knæ er 20.000 USD, en ny hofte koster 30.000 USD, men ca. 70% af deres patienter er forsikrede via Medicare (som dækker broderparten af – men ikke hele – betalingen) og herudover varetages også "charity-cases". Afregningssystemet i USA er DRG-baseret, men med den lille krølle, at der afregnes fuld takst ved indlæggelsesvarighed på over 3 dage, hvorimod der ved kortere indlæggelser kun udbetales 2/3

af taksten. Herved søges sikret et rimeligt forhold mellem ydelse og indtjening ligesom "cost-shifting" til primærsektoren ved ultra-hurtige udskrivelser imødegås. Der anførtes en besparelse på 4.000 USD/patient i udgifter for afdelingen, da indlæggelsesvarigheden blev reduceret med 2 dage til de nuværende godt 3 dage i gennemsnit (der var intet (læs: økonomisk) incitament til at reducere denne yderligere).

Der opereres 500 alloplastikker/år fordelt på 2 læger, hvoraf den ene, Dr. Zehr, leder såvel ortopædkirurgisk afdeling som hele hospitalet. Dr. Zehr opererer typisk 5 alloplastikker tirsdag og 5 alloplastikker onsdag. Disse 5 på-samme-dag-opererede patienter udgør et hold, som følges gennem forløbet. Konceptet er bygget op omkring golf: de pårørende (som medindlægges) er *caddier*, der – iført et badge med påskriften *coach* – motiverer og træner/hjælper den opererede; den opererede er iført en T-shirt med påskriften *The Joint Club* og der er yderligere et diplom til de knæopererede, der opnår 100 graders bøjning inden udskrivelsen (de optages i *Club 100*); træningssalen kaldes *The Clubhouse*, er udsmykket med golf-trofæer og har alt i fitness-udstyr (inkl. golfkøller, idet den dedikerede golfspiller efterfølgende kan få trænet sit sving som en del af genoptræningen!) og der er ophængt en tavle med små golfvogne udfor hvert stuenummer – denne golfvogn flyttes af den opererede alt efter præsteret gangdistance (= golfhuller) den enkelte dag, idet der på gangarealerne er målt op og markeret afstande med små golffigurer. Patienterne er iklædt træningstøj i form af shorts og T-shirt. De patienter, der ikke selv kunne stille med en pårørende som caddy, fik tildelt en caddy i form af en frivillig hjælper – oftest en tidligere alloplastikpatient, der i begejstring over konceptet stillede sin arbejdskraft til rådighed *con amore*.

Golf-scoreboardet med de tilbagelagte distancer og gruppe-træningen gjorde, at der opstod en godmodig kappestrid mellem patienterne, der jo kunne se naboens fremskridt – resulterende i en øget indsats for at matche (eller overgå) medpatienternes resultater.

Patienterne møder på opvågningsafdelingen 90 minutter før operationen, hvor de modtages af en sygeplejerske og præmedicineres af anæstesen. Operationerne foregår i generel anæstesi; der havde været anvendt regional analgesi i form af spinal og epidural, men dette fandtes uhensigtsmæssigt og medførende et mere suboptimalt forløb for patienterne, idet

patienterne havde mere kvalme og opkastning (ca. 30% ved regional mod 5-10% ved GA), var vanskeligere at smertedække og blokerede 4-6 timer. Også perifere nerve-blok var forsøgt og opgivet igen. Dr. Zehr havde besluttet at operere i GA, hvilket den ledende anæstesiolog ikke *havde været* helt enig i. Der var blevet krydset klinger i den anledning, men anæstesiologen måtte erkende, at patienterne faktisk var hurtigere på benene nu med mindre kvalme. Der anvendes minimal invasiv kirurgi med specialinstrumenter til både hofter og knæ og ved operationens afslutning lægges lokalbedøvelse i det opererede område inkl. kapsel bestående af en "joint cocktail". Joint cocktail består af: 60 cc ropivacaine, 40 cc normal saline, 5 mg duramorph, 30 cc toradol, 0.6 cc epinephrine. Der kan forventes smertestillende effekt heraf i ca. 18 timer.

Der anvendes ikke KAD, hofteproteserne er altid ucementerede og oftest metal-metal. Der opereres med fast assistent, operationsvarighed 1 time, udskiftningstid $\frac{1}{2}$ time, aldrig dræn, steristrips i stedet for suturer/agraffer i huden, lille forbindelse, infektionsprofylakse i form af zinacef i et døgn (3 doser), injektion dexamethason 8 mg peroperativt, ca. 1500 ml væske i.v. under operationen. Patienterne var på opvågningen 1 time, hvor de fik musik-terapi og ca. 1000 ml væske i.v. Der anvendtes hellere fentanyl end morfin, angiveligt pga. mindre kvalme herfra.

Patienterne mobiliseres *umiddelbart* efter operation og opvågning. Således så vi en patient deltage i gruppetræning kl. 11:30 efter at være blevet opereret om morgenen med nyt knæ i GA. Han var overordentlig frisk og foretog tågang og vægtbelastede knæbøjninger ned i hug – ganske imponerende! Alle patienter trænes på operationsdagen af fysioterapeuter, som er på arbejde overlappende til kl. ca. 18 – eller til den sidst opererede patient er klar! Der er uændret bemanning i weekenden. Der er udelukkende fysioterapi i gruppeform (+ ganske lidt individuelt) og herved er det muligt at tilbyde dette 2 gange dagligt. Patienterne har alle en *recliner*, en stol, der kan vippe bagud (hvis de bliver svimle) og med mulighed for støtte under læggene ved strækøvelser. Patienterne transporteres i denne til og fra træning og stolen udgør et vigtigt redskab i træningen. Der deltager – siddende i hver sin stol – således 3-5 patienter på hvert hold med en fysioterapeut og hver sin caddie. Der anvendes overhovedet ikke gangrammer eller krykker, men udelukkende *walkere* (gangbuk med hjul foran og ben bagtil) og stokke med en af hvilke pati-

enten udskrives. Typisk gik knæpatienterne fra walker til ingen hjælpemidler, hvorimod hofterne gik fra walker til stok. Der er fysioterapi i *hjemmet* 1 time dagligt i 7-10 dage, hvor en ekstern fysioterapeut kommer hjem til patienten, herefter ambulans fysioterapi på hospitalet 2 gange ugentligt i 4 uger (der trænes golfsving efter 6 uger!). CPM-maskine anvendtes ikke, men gerne is-bandager.

Som DVT-profylakse anvendes marcoumar, som opstartes på operationsdagen og fortsættes 1 måned. Der foretages rutinemæssig dopplerundersøgelse af begge UE på dag 3. Efter udskrivelsen kommer der dagligt sygeplejerske i hjemmet til måling af INR indtil niveau er nået. Biomekanisk profylakse bestod af såkaldte *air-socks*.

Der anvendes rutinemæssigt NSAID samt ulcus-profylakse fra dagen før operation til udskrivelse.

Alle arbejdsgange er standardiseret og der er udarbejdet standard-plejeplaner, standard ordinationer, caddie-checklister mm.

Der ringes til patienten 2 uger postoperativt mhp. follow-up. Ved 4 måneder havde 100% af hoftepatienterne og 96% af knæpatienterne genoptaget deres vanlige aktiviteter. 97-100% af patienterne bedømte på det tidspunkt resultatet af kirurgien som værende "excellent or good" og 98% blev udskrevet til hjemmet.

Herefter besøgte vi Anne Arundel Medical Center i Annapolis, Maryland. Hospitalet er et offentligt hospital, som siden 1996 har haft accelererede forløb i form af Joint Care og altså dermed har et solidt erfaringsgrundlag. Konceptet kaldes "Joint Camp" og har været besøgt af 5% af USA's hospitaler samt hospitaler fra 30 lande.

Alloplastiksektionen råder over 21 senge (hertil kommer 6 rygsenge), igen alle enestuer. Produktionen andrager nu 1000 alloplastikker om året med en gennemsnitlig indlæggelsesvarighed på 3,1 dage. >80 % blev udskrevet til hjemmet med en genindlæggelsesfrekvens på ca. 3% på 3 måneder. 98% af patienterne scorede "excellent or good". Hospitalet scorede nr. 1 på "profitability per case in hospital", havde 80% "primary market share" og havde 33% "increase in volume".

Set-uppet var på mange måder lig ovenstående, hvilket ikke er overraskende, da Cleveland Clinic havde været på besøg på hospitalet mhp. at implementere accelererede forløb.

Konceptet var her bygget op omkring racerbiler; der var en tavle med Indy-car, hvor patienterne flyttede racerbiler sv.t. den tilbagelagte gangdistance pr. dag. Der blev opereret mandag og torsdag med en lægestab på 10 læger. Der var 3 faste fysioterapeuter og herudover et korps af 13-16 *volunteers* (dvs. primært tidligere patienter), der arbejdede ulønnet og i fastlagt skema. Det blev betonet, at uden disses indsats ville programmet ikke kunne fungere! Mottoet var: "New ideas in, old ones out. *If you keep doing what you always did, you keep getting what you always did*" – en i vore øjne sund indstilling, hvor intet er helligt.

Patienterne blev vækket dagene efter operation kl. 04-05 og var klar i deres *recliners* kl. 06 til morgenmad, stuegang, blodprøver og træning. Herved var der ikke problemer med ortostatisk hypotension og kvalme, når der skulle trænes – det var overstået.

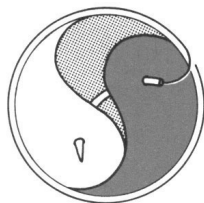
Hver dag blev der om morgenen udleveret et "nyhedsbrev", kaldet *knee news* eller *hip clips* med dagens program og hvad der skulle fokuseres på i forløbet netop denne dag. Der var også på hver stue en flip-over kalender med dagens program + instrukser til hjælperen

Ellers foregik konceptet stort set efter ovenstående principper. Efter udskrivelse blev tilfældige patienter udvalgt og kaldt ind til evaluering af programmet efter 2-3 uger, ligesom der fast afholdtes frokost hver 2. måned for tidligere patienter mhp. evaluering og forbedring af programmet – her deltog de involverede faggrupper og patienternes feedback blev inkorporeret i udviklingen af konceptet. De involverede faggrupper mødtes herudover 1 gang om måneden mhp. evaluering.

For begge hospitaler gælder, at det blev understreget, at et dedikeret personale var essentielt for at af- og udvikle koncepterne. Personalet blev håndplukket og såfremt der trods dette var en eller flere, der ikke kunne/ville efterleve og udøve principperne, blev denne/disse bedt om at søge en anden stilling. Der blev omtalt en vis misundelse fra de andre grupper på hospitalerne, som ikke var en del af de accelererede forløb, og på Anne Arundel var der fortsat problemer med manglende forståelse for programmet flere steder i systemet, hvilket blandt andet udmøntede sig i, at de fortsat måtte slås med, at der blev placeret akutte patienter i sengene. Dette udgjorde en stor hæmsko – dels for alloplastikpatienterne, som fik forstyrret deres program, dels for personalet, som fik yderligere arbejdsopgaver pålagt. Dette fandtes yderst demoraliserende.

Sammenfattende er det vores indtryk, at begge hospitaler kører nogle meget flotte accelererede forløb for alloplastikpatienterne med meget høj effektivitet, hurtig rekonvalescens, få komplikationer og meget stor patienttilfredshed. Der blev kælet for detaljen, hvilket gjorde, at patienterne – trods rationalisering og standardisering – følte sig specielle. Der blev således umiddelbart efter operation givet besked om forløbet af denne til den/de pårørende, der blev givet en blomst til patienterne af operatøren ved første stuegang – sidstnævnte måske lidt "amerikansk", men patienterne var glade for det. Det er også vores indtryk, at der anvendes en del ressourcer – herunder på personalesiden – til forløbene, hvilket man må have for øje i vurderingen heraf samt overveje ved implementering af tilsvarende forløb i Danmark.

Henrik Husted, overlæge
Gitte Holm, afdelingssygeplejerske

Dansk Mikrokirurgisk Selskab

Årsmøde 31. marts – 1. april 2005

Paediatric microsurgery

Hindsgavl Slot, Hindsgavl Allé 7,
5500 Middelfart
Telefon 64 41 88 00, fax 64 41 88 11,
e-mail: hindsgavl@hindsgavl.dk

Thursday March 31.

Chairman: Mary A. Knudsen

- 14.00 - 14.05 Welcome.
Jens Ahm Sørensen
- 14.05 - 14.30 Neurosurgical treatment of myelomeningocele.
Dorte Clemmensen,
- 14.30 - 14.55 Surgical reconstruction of myelomeningocele.
Grethe Schmidt,
- 14.55 - 15.40 Obstetrical brachial palsy.
Simon Kay, Leeds, UK
- 15.40 - 16.15 Coffee and tea

- 16.15 - 16.55   Microsurgical Correction of Radial Club hand.
Simo Vilkki, Tampere Finland
- 16.55 - 17.15   Surgical treatment of Möbius' syndrome.
Christian Bang,
- 17.30 - 18.15   General Assembly, Dansk Mikrokirurgisk Selskab
- 19.00 -   Dinner

Friday April 1.

Chairman: Mary A. Knudsen

- 09.00 - 09.30   The microsurgical groin flap in children.
Simon Kay, Leeds, UK
- 09.30 - 10.15   Our strategy and long-term results of toe to hand
transfers in congenital hand anomalies.
Simo Vilkki, Tampere, Finland
- 10.15 - 10.45   Coffee and tea
- 10.45 - 11.40   Digit reconstruction in children with toe transfer.
Simon Kay, Leeds, UK
- 11.40 - 11.55   Experimental microsurgery.
Christian Bonde
- 11.55 - 12.00   Closing remarks.
Jens Ahm Sørensen

Tilmelding næste side:

Tilmelding senest 7. marts 2005 til Niels Sunde, Overlæge/Sekretær i Dansk Mikrokirurgisk Selskab, Neurokirurgisk Afdeling GS, Århus Kommunehospital, 8000 Århus C, telefon 89493388, fax 89493410 eller e-mail sunde@as.aaa.dk

Medlemmer af Dansk Medicinsk Selskab er velkomne.

Priser:

Hele mødet med forplejning/overnatning:

Medlemmer af Dansk Mikrokirurgisk Selskab	1400,- kr.
Ikke-medlemmer	1800,- kr.

Det videnskabelige møde torsdag:

Medlemmer	200,- kr.
Ikke-medlemmer	300,- kr.

Det videnskabelige møde torsdag (+middag):

Medlemmer	700,- kr.
Ikke-medlemmer	900,- kr.

Det videnskabelige møde fredag:

Medlemmer	200,- kr.
Ikke-medlemmer	300,- kr.

Indbetaling af relevante beløb **senest 7. marts 2005** til Lis Barfred, Lægernes Pensionsbank, reg. nr. 6771, kontonr. 6105331, med anførelse af indbetalers navn og adresse. Tilmelding først gældende ved indbetaling.

Vi har 45 værelser (kan evt. benyttes som dobbeltværelse) på Hindsgavl. Når disse er besat vil Hindsgavl Slot (64 41 88 00) være behjælpelig med at skaffe værelser i nærheden.

Dansk Mikrokirurgisk Selskab

"Ildrætsmedicinsk Golfsymposium i relation til forebyggelse og skadesforhold i Golf "

Målgruppe:

Golftrænere, fysioterapeuter og læger med interesse for golf

Kursusformål og indhold:

Kursus er planlagt til at være en kombination af teori og praksis.

Golfturnering som optakt til kursus (for de der ønsker at deltage, ikke en betingelse for deltagelse)

Golf som motion og/eller elitesport

Golf til forskellige aldersgrupper

Hvordan ser skadesmønstrene ud for golfspillere og hvordan kan der forebygges?

Hvordan tilrettelægges træningen bedst?

Biomekaniske aspekter i forhold til golf

Undervisere:

Ildrætsmedicinske ressourcepersoner samt ressourcepersoner inden for golf.

Tid og Sted:

Den 20. og 21. maj. Fredag startes for de morgenfriske med Golfturnering. Det er ikke en forudsætning for deltagelse på Symposiet at deltage i golfturneringen.

Selve Golfsymposiet starter med frokost kl. 13.00 og slutter lørdag kl. 16.30.

Kursusstedet er Byggecentrum, Hindsgavl Allé 2, 5500 Middelfart.

Yderligere oplysninger får hos Lisbeth Vinzents l-vinzents@dadlnet.dk

Dansk Selskab for Artroskopisk Kirurgi og Sportstraumatologi

afholder det 6. kursus i Basal Artroskopi
Den 7. - 9. juni, 2005 på Panuminstituttet, København

Indhold

Kurset omfatter undervisning i den artroskopiske diagnostik og den artroskopiske kirurgi af de hyppigst forekommende skader og kroniske tilstande i skulder-, knæ- og ankelled. Den teoretiske undervisning (én dag) suppleres med praktiske øvelser (2 dage) på henholdsvis kadavere (knæ og ankel).

Målgruppe

Yngre læger under uddannelse til speciallæge i ortopædkirurgi, der befinder sig enten i en introduktionsstilling eller i en ortopædkirurgisk blokstilling med et behov for at opnå et større kendskab og rutine i den artroskopiske teknik. Der kan maksimalt optages 2 kursister pr. artroskopisk søjle.

Tildeling af pladser foregår efter princippet ”først til mølle”. Ved behov afholdes ekstra kursus 8. –10. juni.

Fællesemner

For både skulder-, knæ- og ankelledet:

1. Introduktion til instrumenter, udstyr og adgangsportaler.
2. Den artroskopiske anatomi, leddets biomekanik.
3. Komplikationer til artroskopian.

Specifikke emner:

Knæled:

Undersøgelsesteknik, menisklæsioner, resektioner, sutur.
brusklæsioner, mikrofrakturteknik, shaving.
korsbåndsskader, diagnostik.

Skulderleddet:

Undersøgelsesteknik, rotator-cuff læsioner,
subakromial impingement, instabilitet, SLAP læsioner.

Ankelleddet:

Osteokondrale læsioner, fodboldanklen, impingement.

Kursussted

Panuminstituttet, København.

Den teoretiske undervisning foregår i auditorium. Øvelser foregår i Dissektionssalen.

Undervisere

Danske speciallæger med stor erfaring i artroskopisk kirurgi vil undervise på kurset.

Tid

Kurset starter kl. 10.00 Tirsdag den 7. juni.

Kurset slutter kl. 15.00 Torsdag den 9. juni.

Deltagerafgift

For medlemmer af SAKS: 1.700 kr.

For ikke-medlemmer af SAKS: 2.100 kr.

Afgifter inkluderer kursusdeltagelse, kaffe, frokost begge dage og middag den 8. juni.

Overnatning

Kursisterne må selv arrangere overnatning i København.

Det 6. kursus i Basal Artroskopi

Tilmelding:

Foretages on-line på SAKS hjemmeside og tilmelding gælder fra betalingsdato. Se www.SAKS.nu

Kursusarrangør

Dansk Selskab for Artroskopisk Kirurgi og Sportstraumatologi.

Kursusledelse: overlæge Lars Blønd, afdelingslæge Peter Lavard, overlæge Poul Tordrup

Information

Lars Blønd

Ortopædkirurgisk afd. T

Amtssygehuset i Gentofte

e-mail: larblo01@gentoftehosp.kbhamt.dk

HIP SYMPOSIUM IN COPENHAGEN

JUNE 10 – 11, 2005

Bone transplantation in hip revision surgery, from donor to recipient. Advances in total hip arthroplasty.

Friday June 10, 2005

10:15 - 10:45 **Registration**, coffee and bread

10:45 - 11:00 **Welcome**
(*Jens Stürup*)

BONE BANKING AND BONE GRAFTING

11:00 - 11:20 Keynote lecture:
EAMST recommendations on bone graft donor selection and screening.
(*Olivier Cornu, Bruxelles, Belgium*)

Organisation of Bone Banks
Moderator: Patrick Gregson, Oswestry, U.K.

11:20 - 11:30 Organisation of bone banking in Copenhagen Hospital Corporation
(*Jette Løje*)

11:30 - 11:45 Non profit making hospital tissue bank, structure and development
(*Olivier Cornu*)

11:45- 12:00 Bone substitutes.
(*Frauke Wagner, Biomet Europe, Germany*)

12:00- 12:20 Discussion.

12:20 - 13:20 **Lunch**

Keynote lecture:

13:20 - 13:40 **Sterilization or fresh frozen bone, washing of morselized bone graft?, addition of growth factors (GPS)?**
(Patrick Gregson)

13:40 - 13:50 Discussion.
(Moderator: Søren Solgaard)

Treatment of bone grafts and bone grafts in the femur.

Moderator:
Søren Solgaard

Keynote lecture:

13:50 - 14:10 Classification of femoral defects.
(Khaled J Saleh, University of Minnesota, Minneapolis, USA)

14:10 - 14:25 Impaction allografting and uncemented prostheses
(Jens Retpen)

14:25- 14:40 Impaction allografting and cemented prostheses.
(Matthew Hubble, Princess Elizabeth Orthopaedic Centre, Devon, U.K.)

14:40 - 14:55 Structural allografts in the femur.
(Khaled J Saleh)

14:55 - 15:15 Discussion.

15:15 - 15:45 **Coffee**

Bonegrafts in acetabulum.

Moderator: Kjeld Søballe

Keynote lecture:

15:45 - 16:05 Classification of acetabular defects.

(Khaled J Saleh)

16:05 - 16:20 Allografting and the use of cages in combination with cemented acetabular components

(Steffen J Breusch, Edinburgh, U.K.)

16:20 - 16:35 The use of morselized allografts and uncemented cups.

(Jens Retpen)

16:35 - 16:50 Structural allografts in the acetabulum.

(Khaled J Saleh)

16:50 - 17:10 Discussion.

Saturday June 11, 2005

ADVANCES IN TOTAL HIP ARTHROPLASTY

Minimal invasive technique and results / Pros et cons.

Moderator: Jens Retpen

09:00 - 09:15 MIH posterior approach, pre-operative considerations and results.

(Barry Waldman, Baltimore, Maryland, USA)

09:15 - 09:30 Patient selection and selection of surgeons for MIH.

(Robert J Zehr, Cleveland Clinic, Naples, Florida, USA)

09:30 - 09:45 MIS 2 incision minimal invasive total hip arthroplasty.

(Kjeld Søballe)

09:45 - 10:00 MIH Anterior approach for minimal invasive total hip arthroplasty.

(Jens Stürup)

10:00 - 10:15 Optimization of patient treatment.

(Per Rotbøll)

10:15 - 10:35 Discussion.

10:35 - 10:55 **Coffee.**

Resurfacing.

Moderator: Jens Stürup

Keynote lecture:

10:55 - 11:15 Resurfacing. Principles (cemented/uncemented), indications, technique, results.

(H.P. Delport, Temse, Belgium)

11:15 - 11:25 Discussion.

Bearing surfaces.

Moderator: Jens Stürup

Keynote lecture:

12:00 - 12:20 Bearing surfaces.

(Robert Scott, Biomet, U.K.)

12:20 - 12:30 Discussion.

Implant coating.

Moderator: Kjeld Søballe

Keynote lecture:

12:30 - 13:00 Implant coating.

(Gordon Blunn, Stanmore, U.K.)

13:00 - 13:10 Discussion.

Closing remarks:

Jens Retpen

Lunch

Organizers: Jens Retpen and Jens Stürup, Department of Orthopaedic Surgery, 2162, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, DK-2100 Copenhagen Ø, Denmark.

Sponsor: Biomet Europe

Language: English

Hoftesymposium

den 10. og 11. juni 2005

På Rigshospitalet afholdes hoftesymposium jf. ovenstående program.

Kursusafgiften for medlemmer af Dansk Ortopædisk Selskab kr. 950,00.

Tilmelding og indbetaling af kursusafgift til:

Lægesekretær Janne Elholm   Tlf.:   3545 3371
Ortopædkirurgisk Klinik,   Fax: 3545 6733
afsnit 2162 Rigshospitalet   E-mail: elholm@rh.dk
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

Tilmeldingen regnes kun for gældende, såfremt den er ledsaget af kursusafgiften i form af check stilet til ovenstående, alternativt overførsel til reg.nr. 3156 konto 3156150983 med klar identifikation på indbetalingen.

Tilmeldingen bedes foretaget på nedennævnte slip eller tilsvarende oplysninger fremsendt på anden måde.

Deadline for tilmelding 10.5.2005

Jens Retpen & Jens Stürup

Tilmelding til hoftesymposium

10. - 11. 06. 2005 på Rigshospitalet.

Navn: _____

Titel: _____

Arbejdssted: _____

Adresse: _____

Privat: _____

Tlf.: _____

E-mail-adrese: _____

Betalingsmåde:

Check

Bankoverførsel 3156 konto 3156150983 med
klar identifikation på indbetalingen.

Vejledende retningslinier for

Indlæg i DOS Bulletin

Det er Bestyrelsens målsætning, at Bulletinen fungerer som formidler af ortopædkirurgisk relevant information mellem DOS medlemmer og interessenter i bredt omfang. Det fremgår heraf, at indlæg i Bulletinen ikke nødvendigvis afspejler hverken Selskabets, Bestyrelsens eller Redaktionens holdninger. For at stimulere til indlæg i Bulletinen og samtidig begrænse de nødvendige ressourcer for at opfylde målsætningen, er der nedenfor skitseret nogle retningslinier med henblik på at sikre, at indlæg i Bulletinen, som redaktionen har accepteret, så vidt muligt bliver som forfatterne ønsker det:

- Sideformatet skal være **stående A5**, skrifttypen **Times New Roman, Times Roman** eller tilsvarende i størrelse **11 punkt**.
- Der skal anvendes følgende marginer: **top: 14 mm, bund: 20 mm, venstre: 18 mm og højre: 18 mm** og en **linieafstand på 1,0**. Såfremt der af nød anvendes andre eller mindre skrifttyper **skal** linieafstanden øges til 1,5. Afsnitsmelletrum bør være på én linieafstand.
- Indlæg arkiveres i Rich Text Format (e.g. Word *.rtf). Eventuel grafik i Bitmap eller TIFF-format (e.g. *.bmf / *.tif), sort/hvid, 600 dpi ved streg / 300 dpi ved billeder. Tabeller bør være så enkle som muligt. Tabeller importeret fra andre programmer **skal vedlægges** i originalversion.
Det hele vedhæftes en e-mail, som sendes til: Annette van Hauen: avh@rh.dk eller redaktøren: cykellaegenielsen@dadlnet.dk mærket med forfatterens navn og adresse, tlf. nr., titel på indlæg og tilhørende filnavne.
- Korte indlæg eller indlæg som ikke kan honorere ovenstående må acceptere redaktionelle ændringer, herunder afkortninger.
Redaktionen er i videst muligt omfang behjælpelig, idet der dog ikke kan påregnes hjælp til sproglige korrektioner.
- Annonceringer af møder bør begrænses til én side.
- Ved annonceringer skal markedsføringsloven samt Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 848 af 18. november 1997 om reklame for medicinsk udstyr iagttages.

På Bestyrelsens vegne

OBS: Disse retningslinier gælder generelle indlæg i DOS Bulletin. Retningslinier gældende for abstracts og posters fremgår af bulletinen nr. 1 og nr. 4.